

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 262/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. O. F., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v nadväznosti na čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 470/2007 a jeho rozsudkom z 20. mája 2009, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 25/2010 a jeho uznesením z 25. februára 2010 a postupom Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 349/2009 a jeho uznesením z 8. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. O. F.   o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2010 doručená a 21. júna 2010 doplnená sťažnosť Mgr. O. F. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy v nadväznosti na čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 470/2007 a jeho rozsudkom z 20. mája 2009, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 25/2010 a jeho uznesením z 25. februára 2010 a postupom ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 349/2009 a jeho uznesením z 8. októbra 2009.

2. Zo sťažovateľovej argumentácie týkajúcej sa rozhodovacej činnosti súdov v napadnutých konaniach vyplýva, že krajský súd namietaným rozsudkom sp. zn. 4 Co 470/2007 z 20. mája 2009 potvrdil prvostupňové rozhodnutie, a o týchto rozhodnutiach (prvostupňovom i odvolacom) už ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. IV. ÚS 349/2009 z 8. októbra 2009 tak, že odmietol sťažnosť sťažovateľa (vo vzťahu k namietanému prvostupňovému rozsudku pre nedostatok právomoci a vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 470/2007 z 20. mája 2009 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti). Namietaným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 470/2007 z 20. mája 2009 sa navyše zaoberal tiež najvyšší súd, ktorý dovolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 4 Cdo 25/2010 z 25. februára 2010 odmietol z dôvodu neprípustnosti. Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol, že *„Súdy neuniesli... tvrdenia a ich rozhodnutia sa nezakladali na materiálnej pravde, a tým porušili ľudské práva a základné slobody sťažovateľa podľa medzinárodnej zmluvy, akou je Dohovor o ochrane ľudských práv... Ústavný súd... navádzal bezdôvodne na predsudok voči sťažovateľovi a to v uznesení tohto súdu, ktoré je zverejnené, čím ani tento súd nerešpektoval platné dôkazy, ako keby to neboli práve súdy, ktoré porušili zákon a v rozporom s nim rozhodli vec..., Postavenie nezávislého a nestranného súdu spočíva v tom, že posúdi predložené dôkazy strán a tým zabezpečí rovnosť zbraní. Nebude vykonávať jednostranne a zaujato arbitrárne úkony na zámenu dôkazov subjektívnymi domnienkami bez skutkového opodstatnenia a ani znižovať vážnosť*

a platnosť rozhodnutí iných štátnych orgánov Slovenskej republiky, alebo účastníkov konania, lebo právny stav vyžaduje aj ochranu sťažovateľa a jeho dobrého mena, ktoré v týchto konaniach boli poškodené a preto sťažovateľ žiada nemajetkovú ujmu.“

3. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd... svojím postupom a uznesením... sp. zn. 4 Co 470/2007 porušil ľudské práva a základné slobody Mgr. O. F., zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v čl. 8 Dohovoru, čl. 13 Dohovoru a čl. 1 Protokolu k Dohovoru.

2. Uznesenie Krajského súdu... sp. zn. 4 Co 470/2007 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu... na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd... svojím postupom a uznesením... sp. zn. 4 Cod 25/2010 (správne malo byť 4 Co, pozn.), porušil ľudské práva a základné slobody Mgr. O. F., zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v čl. 8 Dohovoru, čl. 13 Dohovoru a čl. 1 Protokolu k Dohovoru.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu... sp. zn. 4 Cod 25/2010 (správne malo byť 4 Cdo, pozn.), sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie Najvyššieho súdu...

5. Ústavný súd... svojím postupom a uznesením... sp. zn. IV 349/09, porušil ľudské práva a základné slobody Mgr. O. F., zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v čl. 8 Dohovoru, čl. 13 Dohovoru a čl. 1 Protokolu k Dohovoru.

6. Krajský súd..., Najvyšší súd..., a Ústavný súd... sú povinní zaplatiť náhradu trov konania...

7. Krajský súd..., Najvyšší súd..., a Ústavný súd... sú povinný zaplatiť Mgr. O. F... 100,000,- Euro (sto tisíc eur) nemajetkovej ujmy.“

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II. A

K namietanému porušeniu základných práv a slobôd postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 470/2007 a jeho rozsudkom z 20. mája 2009

6. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

7. *Ústavný súd v predmetnej veci zistil, že sťažovateľ sa v podanej sťažnosti okrem iného domáha preskúmania rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 470/2007 z 20. mája 2009, ktoré rozhodnutie už ústavný súd posudzoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 349/09 z 8. októbra 2009 sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Teda ten istý nárok na ochranu ústavnosti uplatnil sťažovateľ aj v tomto konaní. Tvrdí, že boli porušené jeho základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy a zároveň práva podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 470/2007 a jeho rozsudkom z 20. mája 2009.*

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd by mal opätovne konať a rozhodovať vo veci, o ktorej už rozhodol vo veci sp. zn. IV. ÚS 349/09.

9. Vzhľadom na uvedené (bod 7 a 8) sťažnosť sťažovateľa v tejto časti nie je prípustná pre prekážku rozhodnutej veci podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd rozhodol o nej tak, že ju odmietol pre neprípustnosť [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

II. B

K namietanému porušeniu základných práv a slobôd postupom ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 349/2009 a jeho uznesením z 8. októbra 2009

10. Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok. Vzhľadom na túto ústavnú normu zákon vyriešil otázku podávania opravných prostriedkov v konaní pred ústavným súdom tak, že podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa ním navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

11. Z obsahu podania sťažovateľa je zrejmé, že jeho cieľom je dosiahnuť opätovné prerokovanie jeho sťažnosti vo veci, ktorá bola vedená na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 349/09 a o ktorej ústavný súd svojím uznesením z 8. októbra 2009 právoplatne aj rozhodol. Konanie pred ústavným súdom ako nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je v dôsledku zvolenej podoby špecializovaného a koncentrovaného modelu ústavného súdnictva v Slovenskej republike konaním jednoinštančným a rozhodnutia ústavného súdu sú konečné a záväzné pre všetky orgány verejnej moci, fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých sa týkajú. Právomoci a pôsobnosť, ktoré má ústavný súd ústavou a zákonom o ústavnom súde presne vymedzené, nemôže prekračovať. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že medzi jeho oprávnenia nepatrí rozhodovanie o opravných prostriedkoch vo všeobecnosti „*a fortiori*“ o opravných prostriedkoch, ktorými sa fyzické osoby alebo právnické osoby domáhajú preskúmania

rozhodnutí ústavného súdu, proti ktorým podľa čl. 133 ústavy a podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde žiaden opravný prostriedok nie je prípustný. Preto ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol, pre jej neprípustnosť [§ 24 písm. c) zákona o ústavnom súde].

II. C

K namietanému porušeniu základných práv a slobôd postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 25/2010 a jeho uznesením z 25. februára 2010

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 201/03, II. ÚS 144/05, IV. ÚS 100/04, IV. ÚS 42/06). Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

16. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že jeho ingerencia do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti ich rozhodnutí a postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (mutatis mutandis I. ÚS 74/02, I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05). Ústavný súd v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že posúdenie akejkoľvek skutkovej a právnej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

17. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 25/2010 z 25. februára 2010 a z jeho obsahu predovšetkým zistil, že najvyšší súd ako súd dovolací odmietol sťažovateľom podané dovolanie proti namietanému rozsudku krajského súdu z dôvodu jeho neprípustnosti (ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný). Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia podrobne vyložil svoje úvahy, ktoré ho viedli k odmietnutiu sťažovateľom podaného dovolania, a rovnako podrobne sa zaoberal aj sťažovateľom vytknutými vadami konania krajského súdu ako súdu odvolacieho. Najvyšší súd v tejto súvislosti uviedol, že *„s prihliadnutím na... § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť*

prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., neobmedzil sa Najvyšší súd... len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.“. Následne najvyšší súd vyložil svoje úvahy týkajúce sa sťažovateľových tvrdení o závažných procesných pochybeniach súdov nižšej inštancie, pričom však zdôraznil, že „prípustnosť dovolania nie je založená už tým, že dovolateľ určitú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie je takou vadou skutočne postihnuté“. Najvyšší súd dospel k záveru, že „nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd... dovolanie... ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.“.

18. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu.

19. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

20. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu ústavou garantované základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore

(II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa zdôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00). Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru ústavný súd poznamenáva, že súčasťou jeho štandardnej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07) je právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj práva podľa čl. 20 ods. 1 a 2 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Keďže nedošlo k zisteniu porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), rovnako nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy, resp. práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2010